

تاریخ ۲

- ۱-گزینه «۲» - رابطه صفاریان با خلافت عباسی فراز و نشیب زیادی را طی کرد. با آنکه یعقوب بدون فرمان و بی اجازه خلیفه عباسی به قدرت رسید، اما موفقیت‌های او در سرکوب خوارج و جهاد با کفار مرزهای شرقی، موجب شد که خلیفه فرمان حکومت سیستان، کابل و بلخ را برای وی بفرستد. با این حال، پس از حمله یعقوب به نیشابور و از میان برداشتن حکومت طاهریان و سپس لشکرکشی ناموفق امیر صفاری به بغداد، روابط دو طرف به خصومت گرایید. (عبدالملکی) (درس نهم - ظهور و گسترش تمدن ایرانی اسلامی - سلسله‌های ایرانی مسلمان - صفحه ۹۲) (دشوار)
- ۲-گزینه «۴» - محمود همچون بسیاری از فرمانروایان هم‌عصر خود، از ابتدای تأسیس حکومت خود در پی کسب حمایت خلیفه عباسی برآمد. او بسیاری از اقدامات سیاسی مذهبی خود را در پوشش جهاد در راه خدا (غزا) و به بهانه مبارزه با مخالفان خلافت عباسی انجام می‌داد. به همین دلیل به ری که تحت حاکمیت آل بویه شیعه مذهب بود، حمله کرد و پس از تصرف آن، بسیاری از علما و مردم شهر را به بهانه اسماعیلی بودن به قتل رساند و کتابخانه مهم آنجا را، به بهانه وجود کتاب‌های فلسفی، به آتش کشید. (عبدالملکی) (درس نهم - ایران در دوران غزنی، سلجوقی و خوارزمشاهی - تحولات سیاسی - صفحه ۱۰۱) (متوسط)
- ۳-گزینه «۱» - حکومت سلجوقیان، به دنبال مرگ وزیر و پادشاه قدرتمند خود، یعنی خواجه نظام‌الملک و ملکشاه، در اثر اختلافات فراوان بر سر قدرت و جانشینی، دچار ضعف شد. همچنین هجوم اقوام مهاجمی همچون قراختائیان و غزها منجر به از دست رفتن ماوراءالنهر و وارد آمدن آسیب‌ها و خسارت‌های فراوان به شهرها و روستاهای خراسان و دیگر مناطق ایران شد. به دنبال این حوادث، قلمرو سلجوقی در ایران بین امیران مختلف تقسیم شد و رقابت و کشمکش بر سر قدرت، حکومت سلجوقی را بیش از پیش تضعیف کرد. با پیروزی تگش خوارزمشاه بر آخرین سلطان سلجوقی، حکومت سلجوقیان منقرض شد و خوارزمشاهیان قدرت را به دست گرفتند. علاوه بر عوامل فوق، مبارزات اسماعیلیان در ایران و قدرت گرفتن اتابکان در نواحی زیر سلطه سلجوقیان نیز در ضعف و زوال این حکومت مؤثر بودند. (عبدالملکی) (درس نهم - ایران در دوران غزنی، سلجوقی و خوارزمشاهی - تحولات سیاسی - صفحه ۱۰۲) (متوسط)
- ۴-گزینه «۱» - یکی از ویژگی‌های نظام اجتماعی عصر مغول تیموری، افزایش نفوذ و موقعیت زنان در عرصه‌های سیاسی و اقتصادی بود و خاتون‌ها در کنار خان‌ها، از جایگاه مهمی در میان گروه‌های فرادست برخوردار شدند. (عبدالملکی) (درس یازدهم - حکومت‌جامعه و اقتصاد در عصر مغول تیموری - نظام اجتماعی و حقوقی - صفحه ۱۲۱) (متوسط)
- ۵-گزینه «۳» - اختلاف سیاسی و درگیری حکومت خوارزمشاهی با خلافت عباسی، از یک سو موجب تفرقه و تضعیف قدرت جهان اسلام شد و از سوی دیگر سبب گردید که سلطان محمد خوارزمشاه از تهدیدات قدرت نوظهور مغول‌ها غافل بماند. (عبدالملکی) (درس یازدهم - حکومت‌جامعه و اقتصاد در عصر مغول تیموری - اوضاع سیاسی - صفحه ۱۱۴) (متوسط)
- ۶-گزینه «۲» - حکومت ایلخانی یا ایلخانان، به حکومتی گفته می‌شود که پس از تسلط مغولان بر ایران به دست هولاکوخان نوه چنگیزخان تشکیل شد. (عبدالملکی) (درس یازدهم - حکومت‌جامعه و اقتصاد در عصر مغول تیموری - اوضاع سیاسی - صفحه ۱۱۶) (آسان)
- ۷-گزینه «۳» - مغولان پس از فتح بغداد، به شام یورش بردند، اما در عین حالوت از سپاه حکومت مملوکان مصر شکست خوردند و از ادامه پیشروی بازماندند. (عبدالملکی) (درس یازدهم - حکومت‌جامعه و اقتصاد در عصر مغول تیموری - اوضاع سیاسی - صفحه ۱۱۵) (دشوار)
- ۸-گزینه «۱» - حکومت نوادگان تیمور بر ایران، در اوایل قرن دهم هجری با به قدرت رسیدن صفویان در ایران و تسلط ازبکان بر ماوراءالنهر به پایان رسید. (عبدالملکی) (درس یازدهم - حکومت‌جامعه و اقتصاد در عصر مغول تیموری - ایران در عهد تیموریان - صفحه ۱۱۸) (متوسط)
- ۹-گزینه «۴» - پس از استقرار حکومت ایلخانی و در پی تلاش‌های دیوانسالاران و فرهیختگان ایرانی برای مهار رفتار غیرمدنی مغول‌ها، به تدریج شهر و شهرنشینی رونق یافت. این روند، پس از مسلمان شدن مغول‌ها و اصلاحاتی که توسط ایلخان غازان برای بازسازی ویرانی‌ها انجام شد، سرعت بیشتری گرفت و شهرک‌ها و شهرهای جدیدی مانند شهرک رشیدیه و ریح رشیدی، شام (شعب) غازان و شهر سلطانیه، پایتخت آخرین ایلخانان، ساخته شدند. در آن زمان، رشد نسبی تجارت و دیگر فعالیت‌های اقتصادی، به احیای شهرنشینی کمک کرد. (عبدالملکی) (درس یازدهم - حکومت‌جامعه و اقتصاد در عصر مغول تیموری - نظام اجتماعی و حقوقی - صفحه ۱۱۹) (آسان)
- ۱۰-گزینه «۳» - مغول‌ها پیش از آنکه مسلمان شوند، بر پایه مجموعه قوانینی موسوم به یاسا (مجموعه قوانینی که چنگیزخان تدوین کرده بود) عمل می‌کردند و دعای حقوقی آن‌ها در دادگاهی موسوم به یرغو و زیر نظر یرغوچی حل و فصل می‌شد. پس از مسلمان شدن مغول‌ها، یاسا و سنت‌های مغولی تا حد زیادی از رونق افتاد، اما برخی از این سنن تا زمان تیموریان نیز ادامه داشت و به خصوص در امور سیاسی و لشکری به کار گرفته می‌شد؛ به گونه‌ای که تیمور نیز با وجود مسلمان بودن، به نسب مغولی خود و سنت‌های مغولی افتخار می‌کرد و خود مجموعه قوانینی موسوم به تزوکات را به وجود آورد. با این حال، در سراسر عهد تیموریان، قوانین شرعی و عرفی مبنای زندگی اجتماعی و داوری حقوقی ایرانیان بود. (عبدالملکی) (درس یازدهم - حکومت‌جامعه و اقتصاد در عصر مغول تیموری - نظام اجتماعی و حقوقی - صفحه‌های ۱۱۹، ۱۲۱ و ۱۲۲) (متوسط)